

Ansøgning til årets landsby 2014

Landsbyen Ølstrup ansøger hermed om at blive årets landsby. Det gør vi, fordi vi gennem de sidste par år har været igennem en proces, hvor vi har vendt stemningen fra "kan det nytte noget" til "det gør vi da". Noget der kan ses og mærkes på mange forskellige parametre. Vi har i denne ansøgning beskrevet Ølstrup som by og lokalsamfund, men også de forskellige projekter, vi har fået op og stå den seneste tid. Men vi har flere planer og disse beskrives også i ansøgningen.

Landsbyen Ølstrup

Ølstrup er en landsby i Ringkøbing-Skjern kommune, der fra 2009 til 2013 har haft en befolkningstilvækst fra 243 til 289, hvilket vil sige 19%, men fra 2006 til 2013 faktisk en befolkningstilvækst på hele 29 procent. Hele Ølstrup sogn har dog 519 indbyggere. Det gør Ølstrup til den by i Ringkøbing-Skjern Kommune, der har haft den største procentvise befolkningstilvækst i perioden.

De seneste år er der blevet bygget ca. tre nye parcelhuse om året i Ølstrup. Flere af nye tilflyttere, der eksempelvis er flyttet til byen fra Sjælland.

Ølstrup er altså en landsby i fremgang, og bag denne succes gemmer der sig aktive ildsjæle. Ildsjæle som lægger masser af idéer, timer og energi i at få Ølstrup til at være en attraktiv landsby, hvor man tager aktivt del i sit eget liv til fællesskabets bedste.

Gennemførte projekter og initiativer

Ølstrup har gennem de sidste 3 til 5 år gennemført en række projekter og initiativer:

- Udfærdigelse af udviklingsplan for det fysiske rum i Ølstrup i tæt samarbejde med Ringkøbing-Skjern kommune (se vedhæftede materiale).
- Etablering af Vanting sø som er en 26990 kvm. stor sø. Der er etableret bade- og bådebro, strand med sand fra Vesterhavet og bakker med udsigt og bænke. Søen og området ved søen er blevet et yndet udflugtsmål for både byens borgere samt folk fra de omkringliggende byer.
- Etablering af Præstegårdssøen i samarbejde med Miljø- og teknikforvaltningen. Søen er en okkeropdæmningssø, men rundt om søen er der skabt et dejligt miljø med vandresti, bålplads, bænke og borde så det er et naturligt mødested for foreninger, familier og arrangementer eks. Sankt Hans.
- Etablering af storparceller, der har tiltrukket børnefamilier til byen
- Etablering af ny boldbane på Ølstrup stadion, som sikrer at der kan afvikles større stævner og at der er træningsfaciliteter nok til alle byens fodboldhold
- Opsætning af to hjertestartere fra Tryg fonden, samt uddannet en række lokalefolk til at yde den livsvigtige førstehjælp, så Ølstrup er et trygt sted at bo og færdes.

Forbedring af det fysiske miljø i byen

Mange steder er der skabt små områder, hvor byens borgere kan mødes. Særligt ved Præstegårdssøen, ved Øksepladsen, og ved Vanting sø. Der er i Ølstrup et korps af pensionister, der sørger for at holde de grønne områder i byen til stor glæde for alle de øvrige indbyggere.

Der er i byen opsat informationstavler ved alle seværdigheder, så både turister, men også byens beboere kan få indblik i byens spændende historie.

I midten af Ølstrup finder man Øksepladsen med en kæmpe flintøkse udhugget i granit som symboliserer Ølstrups historie. Denne suppleres af et andet kunstværk ved den gamle smedie, hvor der i 2013 blev afsløret en ambolt i granit doneret af private i byen.

Samarbejde mellem borgerne, foreningslivet, erhvervslivet, kommunen og andre aktører

Der er i Ølstrup dannet tre nye foreninger indenfor det sidste år, der alle afspejler, at der er brug for at landsbyerne tænker nye veje. Dannelsen af disse nye foreninger er svaret på, at der er behov for, at de lokale foreninger sørger for at organisere sig, så de midler de kan generere f.eks. via offentlige tilskud, private donationer, fondsansøgninger osv. udnyttes optimalt.

Ølstrup 2020

Ølstrup 2020 er en koordineringsgruppe, der er nedsat under Sogneforeningen, og har til formål at føre initiativer fra den udviklingsplan, som byen fik udarbejdet i 2013, ud i livet. Ølstrup 2020 skal også sikre, at de frivillige ressourcer udnyttes bedst muligt, samt skabe ejerskab til projekterne der planlægges og gennemføres. I Ølstrup 2020 er alle foreninger i Ølstrup repræsenteret, og der er nedsat en række underudvalg, der hver især arbejder med at få forskellige projekter til at lykkes.

Ølstrup 2020 arbejder tæt sammen med Ringkøbing-Skjern kommune, da begge har stor interesse i at få Ølstrup til at fortsætte sin vækst og blive en endnu mere attraktiv landsby.

Ølstrup Udviklingsselskab

Ølstrup udviklingsselskab er et anpartsselskab, ejet af borgere i Ølstrup Sogn, som har til formål at genere penge til Ølstrups udvikling ved at foretage erhvervsrettede aktiviteter i Ølstrup Sogn. Aktuelt arbejder udviklingsselskabet med at etablere et almennyttigt boligbyggeri midt i byen, hvor der i dag ligger et nedlagt autoværksted samt at byggemodne og sælge byggegrunde rundt om Vanting Sø.

Ølstrup Udviklingsforening

Ølstrup Udviklingsforening er en forening som foretager ikke-erhvervsrettede aktiviteter i byen hvilket bla. har været at udgrave Vanting Sø og som i fremtiden vil være økonomisk at støtte projekter, der er defineret i udviklingsplanen for Ølstrup.

Foreningen modtager hvert år 220.000kr fra Nørhede-Hjortmose vindmølleprojektet og har en bestyrelse bestående af repræsentanter fra Ølstrup Sogneforening, Ølstrup Gymnastik og

Ungdomsforening og Ølstrup Udviklingsselskab, således at anvendelsen af de mange penge styres af foreninger, som bredt repræsenterer Ølstrups borgere og erhverv.

Frivillig indsats og bidrag med private penge

Ølstrup har mange frivillige, og vi gør en aktiv indsats for at anerkende det store arbejde de leverer. Vi ser det som en styrke, når en forening vil i gang med et projekt, og i Ølstrup 2020 koordinerer vi indsatsen, og finder ekstra ressourcer, hvis foreningen lige mangler en frivillig, der kan varetage specifikke funktioner i projektet eller har en viden, der kan gavne projektet. På den måde gør vi hinanden gode. Mange har skrevet sig i den nyoprettede arbejdsbank og træder til, når der er brug for frivilligt arbejde. Det gør det nemmere at få ting til at lykkes, når vi har et overblik over de mange kompetencer, der findes i byen.

I Ølstrup tror vi på at ting kan lykkes, og som opmuntring til det gode arbejde har en anonym giver, her i 2013, doneret 1 million kr. til vores Multihusprojekt. Pengene bliver frigivet når første spadestik er taget. Det skaber et godt grundlag for gode projekter, hvor vi sammen får tingene til at lykkes.

Vanskelige vilkår der er blevet trodset

Der har i mange landsbyer været en opgivenesshed, over det at blive betegnet som udkant og et sted som ingen forstår, at nogen kunne ønske at bosætte sig. Sådan en stemning oplevede vi også kort i Ølstrup.

Vi har taget udfordringen op, og har skabt en ny vision og udviklingsplan for byen, der har skabt et stort gå-på-mod og entreprenørånd. Alle føler, at der i Ølstrup er mulighed for at skabe liv og vækst, hvilket vi også har bevist med befolkningstilvæksten.

Det landsdækkende faldende børnetal har også ramt Ølstrup, men ved at tiltrække børnefamilier til byen, har vi overvundet den barriere. De sidste huse, der er blevet solgt, har været fra ældre borgere til kommende eller nuværende børnefamilier. Ølstrup har ligeledes afværget fraflytningen og der er pt. ingen ledige huse i byen.

Der er flyttet en del østeuropæere til byen, da der er arbejde at få i landbruget og på Ølstrup Special Beton (ØSB). Så Ølstrup har nu et internationalt præg med mange nationaliteter i byen. I Ølstrup bød vi dem hjertelig velkommen, ved at arrangere en fællesspisning for hele sognet, hvor maden var lavet af tilflytterne og repræsenterede deres egnsretter. Det var en stor succes, hvor sognegården var fyldt til bristepunktet.

Gennemførelse af særlig indsats i forhold til energi og/eller miljø

Der er i 2013 etableret Danmarks største landbaserede vindmøllepark i Ølstrup, nemlig Nørhede-Hjortmose projektet. Projektmagerne har gjort sig meget umage med at inddrage sognet, så der er skabt medløb på projektet og den udvikling det kan understøtte i Ølstrup. Præstegårdssøen der renser vandet for okker er blevet anlagt.

En fælles energiforsyning til skole, børnehave og multihus er under opstart, og det forsøges finansieret gennem et offentligt-privat samarbejde.

Den planlagte udviklingsindsats

Der er i 2013 lavet en udviklingsplan for Ølstrup sammen med Ringkøbing-Skjern kommune, hvor en byplanlægningsarkitekt har tegnet mulighederne for Ølstrups fysiske rum i tæt samarbejde med byens borgere. Projektet med at få lavet udviklingsplanen var et nytænkende projekt, der blev gennemført med en meget kort tidshorisont og høj borgerinddragelse.

Med udgangspunkt i udviklingsplanen skal Ølstrup 2020 arbejde på at omsætte idéerne til praksis. I efteråret 2013 beskrev vi i Ølstrup vores tanker og visioner i en flot fotobog (se vedhæftet materiale), der på en ny og innovativ måde skulle fortælle om Ølstrups værdier, mål og hvordan vi vil nå vores mål og skabe god kommunikation til politikerne, mulige tilflyttere og pressen.

I Ølstrup har vi også stort fokus på, at det skal være sjovt og nemt at yde en frivillig indsats, og man skal kunne se, at ens indsats nytter. Derfor har vi lagt en ambitiøs plan for, hvordan vi vil kommunikere med hinanden samt til dem udenfor Ølstrup, som vi gerne vil fortælle om vores dejlige by. Vi har derfor opsat info-tavler i Brugsen samt i Klubhuset ved idrætsforeningen. Derudover har vi lavet et dokumentdelingssystem, der sikrer at alle har adgang til alt hvad de har brug for, for at kunne udføre deres frivillige arbejde. Samtidig er der den gevinst, at referater løbende udfærdiges og læses af alle på møderne, så ingen har denne opgave med hjem samt at de der ikke kunne være med på mødet, kan se referatet lige efter mødet. Dette sparer tid og letter meget af det ikke-værdiskabende administrative besvær omkring foreningsarbejdet.

Et andet vigtigt kommunikationsprojekt er at få lavet en pjece på let-dansk, der fortæller hvad det vil sige at bo i Ølstrup, så tilflyttere, danske som udenlandske, kan forstå og tage aktivt del i udviklingen af Ølstrups liv og kultur.

Ølstrups næste store projekt er bygningen af byens nye samlingssted Kernen. Kernen er et multifunktionelt hus der skal:

- Være et nyt samlingssted for Ølstrups borgere og bygge på energi, sammenhæng og liv
- Gøre det nemt at dyrke fritidsaktiviteter, så det gode sammenhængende familieliv understøttes
- Have gode lokaler til afvikling af møder og arrangementer samt gode kontor- og mødefaciliteter til de aktive frivillige i foreningerne, der skaber liv i Ølstrup
- Indgå i bygningsfællesskab med Børnehuset Mariehønen, så vi tilbyder børnepasning i gode rammer
- Være et sted hvor der er tilbud til alle generationer med mange forskellige funktioner
- Skabe et kreativt og innovativt miljø i byens midte
- Være stedet, hvor alle livets fester kan holdes
- Være stedet, hvor små en-mandsvirksomheder kan dele kontor- og erhvervslokaler
- Være et alternativt æstetisk byggeri med atmosfære, hvor grænserne mellem ude og inde flyder sammen og hvor sanserne stimuleres i miljøer med vand, planter og lys

- Være et hus med stor gennemsigthed og fleksibilitet og alligevel veldefinerede funktioner
- Bygge på høj involvering, ansvarlighed og ejerskab fra brugerne af huset, så udbuddet altid afspejler de reelle behov

Projektet har et budget på 18 mill. kr. og vi har på nuværende tidspunkt realiseret de 14,5 mill. kr. gennem kommunal støtte, frivillig arbejdsindsats, private donationer osv. Resten skal finansieres gennem fondsansøgninger.

Vi har fra et andet mølleprojekt modtaget 160.000 kr. i fællesskab med et andet sogn til realisering af en befæstet jernalder landsby, i stil med den ved Borremose i Himmerland. Det bliver der arbejdet med i samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringkøbing-Skjern museum og de lokale sogne. Kulturarvsstyrelsen har doneret 570.000 kr til projektet. Vi glæder os til at realisere det spændende landdistriksturisme projekt i løbet af foråret 2014.

Afslutningsvis

Vi håber selvfølgelig, at vi kan komme i betragtning som årets landsby, da vi synes, vi har meget at byde på. Vi er et fyrtårn blandt små landsbyer, der har trodset landsbydøden og vendt stemningen til noget positivt, hvor der er en tro på, at vi kan vækste over de næste år.

De 150.000 kr., der følger med æren ved at blive årets landsby, vil være en kærdommen gave til at iværksætte nogle af vores projekter i udviklingsplanen, og vi har i Ølstrup vist, at vi er gode til at kommunikere det gode budskab ud, så vi vil med stolthed bruge titlen og gøre alt for at leve op til den. Vi ved at denne titel vil være med til at understrege for mange i Sognet, at det kan svare sig at være frivillig og give et boost af energi til de fremadrettede projekter. Vi vil i den forbindelse gøre, hvad vi kan for at veksle titlen "Året landsby" til "Fremtidens Landsby".

På vegne af Ølstrups Borgere, Foreninger, Institutioner og Erhvervsliv.

Ølstrup Sogneforening
 Susanne Stentoft Hermansen
 Mail: Formand@olstrup.dk
 Tlf: 51614674